

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НЕОФИТ РИЛСКИ”
2040 - гр. Долна баня, ул. Бистришка” 2
тел. 07120/30-34, факс 07120/30-35,
e-mail info-2306213@edu.mon.bg
db_neofitrilski@abv.bg

УТВЪРДИЛ:

Петя Янева

Директор на Средно училище „Неофит Рилски”
гр. Долна баня

ПРОГРАМА ПО ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “НЕОФИТ РИЛСКИ” ЗА ТРИГОДИШЕН ПЕРИОД

Програмата по интеркултурно образование на СУ “Неофит Рилски” за срок от 3 учебни години (2024/2025, 2025/2026, 2026/2027г.) е приета на редовно заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 16/10.09.2024 година и е утвърден със Заповед № 643/13.09.2024г. на Директора на училището.

ВЪВЕДЕНИЕ

Изграждането на училищна програма за интеркултурното образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока **изграждане на образователна среда и усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения** за:

- Разгръщане на потенциал на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- По-високо качество и по-добър достъп до образование;
- Ранна превенция на обучителни затруднения;
- Включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- Разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.
- Средствоза превличане и задържане на децата в училище

ВОДЕЩИ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ при изготвяне на училищната програма на СУ „Неофит Рилски“ за изграждане на интеркултурно образование:

- 2000-ЕВРОПЕЙСКАТА СОЦИАЛНА ХАРТА (РЕВИЗИРАНА);
- 1992 – ЕВРОПЕЙСКАТА КОНВЕНЦИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА И ОСНОВНИТЕ СВОБОДИ И ПЪРВИЯ ДОПЪЛНИТЕЛЕН ПРОТОКОЛ КЪМ НЕЯ
- 1970 – МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАКТ ЗА ГРАЖДАНСКИ И ПОЛИТИЧЕСКИ ПРАВА И МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАКТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ, СОЦИАЛНИ И КУЛТУРНИ ПРАВА
- ЗАКОН ЗА УЧИЛИЩНОТО И ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
- СТАНДАРТ ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ.

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

Настоящата програма има за цел:

- изграждане на образователна среда и усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.
- Зачитане на значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признаване правото и ценността на различието, приемане на равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- Осъзнаване и ценене на културната идентичност;
- Формиране на положителни личностни качества като: съпричастност, добронамереност, етичност, разбиране, непредубеденост;

- Изграждане на умения за установяване на връзки между отделните сфери на обществения живот и осъзнаване на причините за социалните неравенства;
- Формиране на чувствителност към “другия” и “другата култура” в нашето общество, развиване на способност у учениците да осъществяват адекватен диалог в разнообразното социокултурно пространство .

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

- Равендостъп при общаване навсяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на многообразието

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ:

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ОБЛАСТ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
НАЧАЛЕН ЕТАП	<u>Аз, малкият човек</u> <u>Наше училище</u> <u>Големият свят</u>	Осмисляне ценността на различията, формиране на толерантност към различното, формиране на гласа, че приемането на различията води до включване в средата; стойността на приликите за създаване на чувство за общност; Знания за глобалното общество, за света и неговите ресурси, за културното и етническо многообразие, за правата на детето, за войната и мира; За глобални проблеми, които засягат децата – глад, бедност, насилие, експлоатация
ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	<u>Опознаване</u> <u>Гражданско поведение</u> <u>Класът</u> <u>Големият свят</u>	Придобиване на знания за собствената личност: начините на общуване, установяване на контакти, силните страни; знания за отношенията с другите хора, за характера за приятелството, партньорството, за деловите отношения, за груповото развитие. Осмисляне ценността на различията, формиране на толерантност към различното, формиране на гласа, че приемането на различията води до включване в средата; стойността на приликите за създаване на чувство за общност; Знания за глобалното общество: за света и неговите ресурси, за Международната харта на правата на човека, за войната и мира; за глобалните проблеми, които засягат децата – глад, бедност, насилие, експлоатация.

ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	<u>Опознаване</u> <u>Гражданско поведение</u> <u>Големият свят</u>	Придобиване на знания за собствената личност: начините на общуване, установяване на контакти, силните страни; знания за отношенията с другите хора, за характера за приятелството, партньорството, за деловите отношения, за груповото развитие. Осмисляне ценността на различията, формиране на толерантност към различното, формира се нагласата, че приемането на различията води до включване в средата; стойността на приликите за създаване на чувство за общност; Знания за глобалното общество: за света и неговите ресурси, за Международната харта на правата на човека, за войната и мира; за глобалните проблеми, които засягат децата – глад, бедност, насилие, експлоатация.
---------------------	--	--

СЪДЪРЖАНИЕ

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ТЕМА/ДЕЙНОСТ	КОМПЕТЕНТНОСТИ КАТО ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
НАЧАЛЕН ЕТАП	„Ние си приличаме, ние сме различни“ „Аз имам различни приятели“ „Еднакви, различни и толерантни“	Разбират и посочват общото и различното между връстниците Откриват неповторимото в различието и го приемат Осмислят различието като богатство, като част от многообразието на света.
	„Заедно“ „Могали да имам приятел с различен цвят на кожата?“ „Хората, които живеят на моята улица“	Придобиват знания за отношенията с другите: за приятелството и партньорството; за асертивното поведение
	„Различията“ „Носител на различните етноси в България“ „Нова година посвета и у нас“	Да придобият представа за културно и етническо многообразие в света. Да развият нагласи за толерантно отношение и поведение и приемане на различието
	„Напред заедно“ „Умеем ли да дискутираме“ „Мъдростите на народите“	Да съдейства за подобряване на взаимоотношенията между учениците Да поделят

ПРО ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП		представата си за уважението и доверието. Изграждане на емпатийност.
	„Преодоляване на барьерите“ „Да се поставим на мястото на другия“ „Състрадание и милосърдие“	Да изследват гражданските измерения на личните добродетели Извеждат значението на правилата и законите на ефективното взаимодействие.
	„Световни религиозни учения“ „Състрадание и милосърдие“ „Общуване между хората“ „Аз съм гражданин на света. Различията“	Да придобият представа за културното, етническото и религиозното многообразие на света. Да развият чувствителност към различието. Да развият нагласа за толерантно поведение и приемане на различията.
	„Аз – ти – ние“ „Как да общуваме с различните хора в различни ситуации?“ „Умееш ли да говорим убедително?“	Формиране на толерантност, уважение и емпатия към върстниците, независимо от тяхната етническа и религиозна принадлежност
	„Межкултурно разбирателство“ „Готов ли съм да възприемам другостта?“ „Отношенията към хората от ромски произход“	Да изследват гражданските измерения на личните добродетели Да извеждат значението на правилата и законите на ефективното взаимодействие.
	„Преодоляване на предразсъдъците“ „Компромисът в общуването“ „Моите права и правата на другите“	Придобиват представа за културното, етническото и религиозното многообразие на света. Развиват чувствителност към различието. Развиват нагласа за толерантно поведение и приемане на различията.

ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	„Преодоляване на барьерите“ „Да се поставим на мястото на другия“ „Състрадание и милосърдие“ „Световни религиозни учения“	Да изследват гражданските измерения на личните добродетели Извеждат значението на правилата и законите на ефективното взаимодействие. Да придобият представа за културното, етническото и религиозното
---------------------	--	---

	„Състрадание и милосърдие“ „Общуването между хората“ „Аз съм гражданин на света. Различията“ „Аз – ти – ние“ „Как да общуваме с различните хора в различни ситуации?“ „Умеем ли да говорим убедително?“ „Межкултурно разбиране“ „Готов ли съм да възприема другостта?“ „Отношенията към хората от ромски произход“ „Преодоляване на предразсъдъците“ „Компромисът в общуването“ „Моите права и правата на другите“	многообразие на света. Да развият чувствителност към различието. Да развият нагласи за толерантно поведение и приемане на различията. Формиране на толерантност, уважение и емпатия към връстниците, независимо от тяхната етническа и религиозна принадлежност Да изследват гражданските измерения на личните добродетели Да извеждат значението на правилата и законите на ефективното взаимодействие. Придобиват представа за културното, етническото и религиозното многообразие на света. Развиват чувствителност към различието. Развиват нагласи за толерантно поведение и приемане на различията.
--	--	--

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА НИВО УЧИЛИЩЕ:

- Провеждане на редни обучаващи модули по проблемите на образователната интеграция сред педагогическия персонал в училище;
- Провокиране и стимулиране на включването на иновативни форми и методи за работа в училище.
- Използване на интерактивни техники и методи на обучение за приобщаване и адаптиране на ромските деца към учебния процес.
- Подобряване на социално-психологическия климат в училище.
- Подобряване на работата с родителите в посока по-пълноценна интеграция на децата и младежите от етническите малцинства в училище и в обществото.
- Създаване на подходящи средства за съхранение и развитие на културната идентичност на децата и младежите от етнически произход
- Осигуряване, при необходимост, на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства;
- Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи;
- Допълнителна работа с ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище;
- Подкрепа на учениците от уязвими групи за продължаване на образованието им в гимназиалния етап и за успешно завършване на средно образование;

Приложение 1

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025Г.

ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ с педагогически специалисти:

1. Ръководител на клуб 1 - „Празници и традициите свързани с тях“ – 1 клас – Мариана Димова
2. Ръководител на клуб 2- „Празници и традициите свързани с тях“ - 2 клас – Елилия Симонова
3. Ръководител на клуб 3- „От корена към бъднини“ – 6 клас – Ивелина Банкина
4. Ръководител на клуб 4- „В света на празниците“ – 6 клас – Ели Сотирова
5. Ръководител на клуб 5- „Чуден свят“ –II клас – Живка Йорданова
6. Ръководител на клуб 6 - „Здрави и щастливи“ –IV клас – Красимира Караджова
7. Ръководител на клуб 7- „Млад еколог“ –III клас – Мария Копаранова
8. Ръководител на клуб 8- „Театрална работилничка“ –III клас – Мария Копаранова
9. Ръководител на клуб 9 - „Сръчни ръчички“ –III клас – Елисавета Стойнова
10. Ръководител на клуб 10 - „Различни, но заедно“ –III клас – Ангелина Попова
11. Ръководител на клуб 11- „Куклен свят“ –IV клас – Росица Генева
12. Ръководител на клуб 12 - „Арт клуб“ –I клас – Петя Христова
13. Ръководител на клуб 13 - „Бадминтон“ –II клас – Иван Габеров
14. Ръководител на клуб 14 - „Бадминтон“ –V клас – Иван Габеров
15. Ръководител на клуб 15 - „Готвя вкусно като мама“ –VI клас – Ваня Атанасова
16. Ръководител на клуб 16 - „Лично творчество“ –VII клас – Анелия Иванова
17. Ръководител на клуб 17 - „Забавна лаборатория“ – V клас – Ваня Атанасова
18. Ръководител на клуб 18 - „Здравословен кът“ – VII клас – Елеонора Йорданова
19. Ръководител на клуб 19 - „Долекарска помощ“ – X, XI, XII клас – Елеонора Йорданова
20. Ръководител на клуб 20- „Млад предприемач“ – X, XI клас – Ели Сотирова
21. Ръководител на клуб 21- „Народни танци“ – III, IV клас – Дияна Петкова

По 35 учебни часа за всеки клуб на учебен срок.

ТЕМАТИЧНИ СРЕЩИ И БЕСЕДИ с педагогически специалисти

Тематични срещи и беседи – по 2 ч. на ПС за учебен срок – 30 часа за срока

Подкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители: кратки занимания обучения на родители, свързани с образованието на децата им и мотивация за активно участие в дейностите за интеркултурно образование от ПС – 40 часа за учебен срок

Приложение 1

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026Г.

ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ с педагогически специалисти:

1. Ръководител на клуб 1 - „Празници и традициите свързани с тях“ – 1 клас – Мариана Димова
2. Ръководител на клуб 2- „Празници и традициите свързани с тях“ - 2 клас – Елилия Симонова
3. Ръководител на клуб 3- „От корена към бъднини“ – 6 клас – Ивелина Банкина
4. Ръководител на клуб 4- „В света на празниците“ – 6 клас – Ели Сотирова
5. Ръководител на клуб 5- „Чуден свят“ –II клас – Живка Йорданова
6. Ръководител на клуб 6 - „Здрави и щастливи“ –IV клас – Красимира Караджова
7. Ръководител на клуб 7- „Млад еколог“ –III клас – Мария Копаранова
8. Ръководител на клуб 8- „Театрална работилничка“ –III клас – Мария Копаранова
9. Ръководител на клуб 9 - „Сръчни ръчички“ –III клас – Елисавета Стойнова
10. Ръководител на клуб 10 - „Различни, но заедно“ –III клас – Ангелина Попова
11. Ръководител на клуб 11- „Куклен свят“ –IV клас – Росица Генева
12. Ръководител на клуб 12 - „Арт клуб“ –I клас – Петя Христова
13. Ръководител на клуб 13 - „Бадминтон“ –II клас – Иван Габеров
14. Ръководител на клуб 14 - „Бадминтон“ –V клас – Иван Габеров
15. Ръководител на клуб 15 - „Готвя вкусно като мама“ –VI клас – Ваня Атанасова
16. Ръководител на клуб 16 - „Лично творчество“ –VII клас – Анелия Иванова
17. Ръководител на клуб 17 - „Забавна лаборатория“ – V клас – Ваня Атанасова
18. Ръководител на клуб 18 - „Здравословен кът“ – VII клас – Елеонора Йорданова
19. Ръководител на клуб 19 - „Долекарска помощ“ – X, XI, XII клас – Елеонора

Йорданова

20. Ръководител на клуб 20- „Млад предприемач“ – X, XI клас – Ели Сотирова

21. Ръководител на клуб 21- „Народни танци“ – III, IV клас – Дияна Петкова

По 35 учебни часа за всеки клуб на учебен срок.

ТЕМАТИЧНИ СРЕЩИ И БЕСЕДИ с педагогически специалисти

Тематични срещи и беседи – по 2 ч. на ПС за учебен срок – 30 часа за срока

Подкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители: кратки занимания обучения на родители, свързани с образованието на децата им и мотивация за активно участие в дейностите за интеркултурно образование от ПС – 40 часа за учебен срок

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027Г.

ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ с педагогически специалисти:

1. Ръководител на клуб 1 - „Празници и традициите свързани с тях“ – 1 клас – Мариана Димова
2. Ръководител на клуб 2- „Празници и традициите свързани с тях“ - 2 клас – Елилия Симонова
3. Ръководител на клуб 3- „От корена към бъднини“ – 6 клас – Ивелина Банкина
4. Ръководител на клуб 4- „В света на празниците“ – 6 клас – Ели Сотирова
5. Ръководител на клуб 5- „Чуден свят“ –II клас – Живка Йорданова
6. Ръководител на клуб 6 - „Здрави и щастливи“ –IV клас – Красимира Караджова
7. Ръководител на клуб 7- „Млад еколог“ –III клас – Мария Копаранова
8. Ръководител на клуб 8- „Театрална работилничка“ –III клас – Мария Копаранова
9. Ръководител на клуб 9 - „Сръчни ръчички“ –III клас – Елисавета Стойнова
10. Ръководител на клуб 10 - „Различни, но заедно“ –III клас – Ангелина Попова
11. Ръководител на клуб 11- „Куклен свят“ –IV клас – Росица Генева
12. Ръководител на клуб 12 - „Арт клуб“ –I клас – Петя Христова
13. Ръководител на клуб 13 - „Бадминтон“ –II клас – Иван Габеров
14. Ръководител на клуб 14 - „Бадминтон“ –V клас – Иван Габеров
15. Ръководител на клуб 15 - „Готвя вкусно като мама“ –VI клас – Ваня Атанасова

16. Ръководител на клуб 16 - „Лично творчество“ – VII клас – Анелия Иванова
17. Ръководител на клуб 17 - „Забавна лаборатория“ – V клас – Ваня Атанасова
18. Ръководител на клуб 18 - „Здравословен кът“ – VII клас – Елеонора Йорданова
19. Ръководител на клуб 19 - „Долекарска помощ“ – X, XI, XII клас – Елеонора Йорданова
20. Ръководител на клуб 20- „Млад предприемач“ – X, XI клас – Ели Сотирова
21. Ръководител на клуб 21- „Народни танци“ – III, IV клас – Дияна Петкова

По 35 учебни часа за всеки клуб на учебен срок.

ТЕМАТИЧНИ СРЕЩИ И БЕСЕДИ с педагогически специалисти

Тематични срещи и беседи – по 2 ч. на ПС за учебен срок – 30 часа за срока

Подкрепа за интензивна работа за изграждане на общност от активни родители: кратки занимания обучения на родители, свързани с образованието на децата им и мотивация за активно участие в дейностите за интеркултурно образование от ПС – 40 часа за учебен срок